

Część pierwsza - anatomia, fizjologia, wywiad

Musimy pamiętać, że biegunka to tak naprawdę jeden z objawów różnych chorób oddziałujących w większym lub mniejszym stopniu na układ pokarmowy. W zależności od jej charakteru jesteśmy w stanie ustalić, co stoi za przyczyną tego uciążliwego oraz powodującego dyskomfort zjawiska. Nie należy jednak iść na skróty, ponieważ można się pomylić, dlatego warto przeprowadzić cały ciąg diagnostyczny począwszy od wywiadu, przez badanie kliniczne po badania dodatkowe, aby doprowadzić do skutecznego przezwyciężenia tego problemowi.

Anatomia i fizjologia przewodu pokarmowego kawii domowej

W przewodzie pokarmowym kawii domowej (*Cavia porcellus*) zmierzając od żołądka do odbytu, wyróżniamy, oprócz wymienionych już elementów, jelito cienkie położone w prawej połowie brzucha mierzące wg. Wagnera średnio 125 cm długości, złożone z dwunastnicy, jelita krętego, jelita czczego. Jednak trudno wyróżnić w nim wyraźne przejścia między jednym a drugim odcinkiem. W błonie śluzowej tego fragmentu przewodu pokarmowego są umiejscowione, na całej długości, kosmki jelitowe. Tam także, w dwunastnicy, ma swoje ujście wspólny przewód żółciowy w odległości około 1 cm od odźwiernika. Na granicy pomiędzy jelitem krętym a ślepy znajduje się brodawka „krętoślepa”, która wyznacza nam przejście jelita krętego w ślepe. W tym miejscu jednak warto na dłużej zatrzymać się przy jelicie ślepy, bo to stanowi bardzo ważny element układu trawiennego. Fizycznie przypomina duży worek o cienkiej ścianie, wypełniony treścią, położony z lewej strony jamy brzusznej. Tworzą je przypominające grzbiet fałdy, w których skupione są kępki Peyera. Jelito ślepe łączy się z okrężnicą ujściem ślepookrężniczym, umieszczonym ok 7 mm w kierunku doogonowym od ujścia jelita krętego do ślepego. Właśnie w tym miejscu znajduje się 44 - 65% całej treści przewodu pokarmowego. Natomiast samo jelito ślepe zajmuje aż 29% więcej powierzchni p. pok. od okrężnicy, która również stanowi bardzo ważny element tej układanki. Przebiega doczaszkowo względem lewego brzegu j. ślepego, a jej pętla wstępująca tworzy małą pętlę przebiegającą dogrzebietowo względem dwunastnicy, obok odźwiernika, gdzie z kolei skręca przechodząc w okrężnicę zstępującą mniej więcej po środku jamy brzusznej. Wewnątrz jelita znajdują się fałdy tworzące bruzdę, w której dochodzi do oddzielenia białka z pokarmu. Pokarm z okrężnicy wstępującej po obróbce trafia z powrotem do jelita ślepego, gdzie jest fermentowany przez bakterie oraz pierwotniaki. Tam właśnie dochodzi do właściwego strawienia oraz wytwarzania odchodów. Treść pokarmowa opuszcza żołądek po około 2óch godzinach, natomiast tranzyt przez cały układ pokarmowy trwa do 20 godzin. Przewód pokarmowy jest przede wszystkim zasiedlany przez bakterie gram dodatnie, ale również znajdują się tam w niewielkich ilościach

drożdżaki, *Lactobacillus* spp. oraz *Clostridium* spp. Kawia domowa jako jedna z kilku gatunków roślinożerców ma w jelitach bakterie z rodzaju *Lactobacillus* spp. i aby zachować odpowiedni stosunek wymienionych drobnoustrojów do siebie, należy dostarczać zwierzętom w diecie włókno w ilości od 15% suchej masy w diecie wżwyz. W ten sposób stymulujemy ruchy perystaltyczne jelit oraz utrzymujemy pH na właściwym poziomie, ponieważ w razie zatrzymania pracy jelit, dochodzi do zaburzenia stosunków mikroflory, związanych z zaburzeniami pH.

Wywiad z opiekunem kawii domowej

Przyczyn biegunek u kawii domowej jest wiele. Od czynników zakaźnych, przez pierwotniaki, po niewłaściwą dietę i inne. Aby ustalić co wywołuje ten nieprzyjemny oraz bardzo uciążliwy dla zwierzęcia, a także jego opiekuna objaw, należy przeprowadzić wywiad, w którym musimy uwzględnić pytania o stosowaną dietę - jaki jest jej skład, udział poszczególnych elementów, czy doszło do jakichś zmian w ostatnim czasie, rodzaj karmideł umieszczonych w klatce, system poideł, a także skąd pochodzi woda, jaką piją zwierzęta. Następnie pytamy o charakter biegunki, czyli o konsystencję odchodów, zmianę koloru, zapach, obecność krwi lub innych wydzielin w kale. Kolejną rzeczą, jaką należy uwzględnić jest zachowanie. Czy zwierzę stało się bardziej oswiałe, czy przy defekacji wydaje dźwięki, czy może woli zjadać miękkie pokarm od siana lub innych „twardych” elementów w diecie, czy wzrosło zużycie wody. Istotnym w naszym dochodzeniu będzie także ustalenie czy kawia ma kontakt z innymi zwierzętami. Te podstawowe pytania powinny naprowadzić nas na właściwe tory w dalszym postępowaniu. Aby dopełnić diagnostykę, należy przeprowadzić badanie kliniczne, o czym w kolejnej części, w której także będzie o przyczynach biegunki oraz badaniach dodatkowych, jakie należy wykonać, żeby postawić trafną diagnozę.

Bibliografia:

1. DeCubelis J., Graham J., 2013, Gastrointestinal Disease in Guinea Pigs and Rabbits, *Vet Clin Exot Anim* Vol. 1, str. 421-435.
2. Mayer J., 2014, *Veterinary Clinics of North America: Exotic Animal Practice*, Vol. 17, No. 3 str. 473.
3. Oglesbee B. J., 2011, *Blackwell's Five-Minute Veterinary Consult: Small mammals*, str. 260 - 262.
4. Wagner J. E., Manning P. J., 1976, *The Biology of guinea pig*, str. 58.

Autor:

Lek. wet. Kacper Kowalczyk - Przychodnia weterynaryjna szpital zwierząt egzotycznych „Oaza” Warszawa

Zdjęcie: Adobe Stock

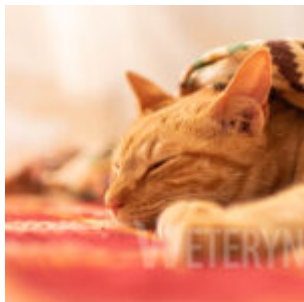
Promowane

- [Możliwości rehabilitacji u pacjentów z dysplazją stawów biodrowych - opis przypadków](#)

- [UWM z najlepszą weterynarią w Polsce](#)

- [Jak skutecznie pozbyć się pcheł u kota?](#)

- [Rusza kampania promująca bociany i Podlaski Szlak Bociani](#)

- [NIEPOKOJĄCE DZIAŁANIA MINISTERSTWA ZDROWIA](#)